

Fot. Damian Czekaj

Uniwersytet Młodych Wynalazców: „Zaplanuj swoją przestrzeń. Przestrzeń – Środowisko – Forma”

Młodzież urządza Wilanów

Reprezentacyjny plac, ścieżki piesze i rowerowe, amfiteatr letni, tarasowy park czy muzeum poświęcone Janowi III Sobieskiemu – to tylko niektóre pomysły na zagospodarowanie przedpola pałacu w Wilanowie zaproponowane przez uczniów jednego z warszawskich liceów. Z efektami ich prac mogliśmy się zapoznać podczas konferencji zorganizowanej przez Wydział Geodezji i Kartografii PW.

Okazją do popuszczenia wodzy wyobraźni oraz sprawdzenia się w roli projektanta i urbanisty był trwający 9 miesięcy projekt (patrz ramka), w który zaangażowały się Politechnika Warszawska oraz XXXVIII Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Kostki Potockiego w Warszawie. W jego trakcie uczniowie pierwszej klasy licealnej (o profilu gospodarka przestrzenna) pod kierunkiem specjalistów z KGPIŃSP PW poznali m.in.: zależności pomiędzy uwarunkowaniami i możliwościami danego obszaru a oczekiwaniami względem jego zagospodarowania przestrzennego, zasady projektowania zgodne z ładem przestrzennym i zrównoważonym rozwojem czy narzędzia służące do graficznej prezentacji przestrzeni.

Warto wspomnieć, że realizowane przedsięwzięcie nie jest pierwszą wspólną inicjatywą tych dwóch stołecznych placówek. Już w 2013 roku Politechnika Warszawska rozpoczęła współpracę z wilanowskim liceum w zakresie tworzenia klas o profilu gospodarka przestrzenna i prowadzenia przez pracowników PW zajęć z gospodarki przestrzennej, geoinformacji oraz podstaw geodezji.

Zwieńczeniem projektu były warsztaty urbanistyczne (24-25 czerwca br.), w ramach których należało zaplanować obszar położony przy ul. Przyczółkowej, w okolicy pałacu w Wilanowie, „miasteczka Wilanów” i ratusza dzielnicy. Jest to teren strategiczny, którego obecna forma zagospodarowania klóci się z jej historycznym i współczesnym charakterem. Celem zajęć było opracowanie przez uczniów takiej koncepcji urbanistycznej, aby nadać przestrzeni nową funkcję oraz uzyskać ład przestrzenny i harmonię. Mieli przy tym wykorzystać wiedzę zdobytą w ciągu półrocznych zajęć prowadzonych przez pracowników Katedry. Twórcy czterech projektów zaprezentowali i omówili swoje prace – makiety wykonane w trakcie warsztatów – podczas konferencji podsumowującej projekt, która odbyła się w wilanowskim ratuszu.

Przy opracowywaniu własnych koncepcji licealiści mogli skonfrontować swoje pomysły z kierunkami polityki przestrzennej oraz obowiązującym prawem miejscowym. W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m.st. Warszawy* obszar objęty projektem został wskazany jako centrum

Projekt „Zaplanuj swoją przestrzeń. Przestrzeń – Środowisko – Forma” – realizowany przez Katedrę Gospodarki Przestrzennej i Nauk o Środowisku Przyrodniczym Wydziału Geodezji i Kartografii PW (KGPIŃSP PW) pod kierunkiem prof. Aliny Maciejewskiej, dziekan WGik PW – jest jednym z 40 przedsięwzięć, które otrzymały dofinansowanie w ramach programu ministra nauki i szkolnictwa wyższego pt. „Uniwersytet Młodych Wynalazców”. Celem kończącego się w listopadzie br. programu jest popularyzacja nauki wśród młodzieży szkolnej przez wsparcie projektów służących pobudzeniu i rozwojowi aktywności naukowej, realizowanych przez jednostki uczelni. Projekt podsumowano podczas konferencji „Zaplanuj swoją przestrzeń” (Warszawa, 25 września), w której wzięło udział około 100 osób.

dzielnicy. Jego poszczególne fragmenty zaliczono do przestrzeni o charakterze reprezentacyjnym (m.in. pas terenu przy skrzyżowaniu al. Wilanowskiej i ul. Przyczółkowej), terenów zieleni urządzonej (m.in. wzdłuż Osi Królewskiej) oraz terenów wielofunkcyjnych, na których preferowana jest funkcja usługowa i mieszkaniowa. Wyznaczone zostały również ciągi wielofunkcyjne.

Obecnie obowiązujący plan miejscowy został uchwalony w styczniu 2001 r. jeszcze przed zmianą ustroju m.st. Warszawy (2002 r.), wejściem w życie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (2003 r.) oraz uchwaleniem Studium (2006 r.). Obecnie trwa procedura sporządzania nowego planu.

Cztery koncepcje zagospodarowania przedpola pałacu w Wilanowie

Wtrakcie konferencji swoje koncepcje urbanistyczne zaprezentowali:

- projekt nr 1 – Justyna Jaworska, Jerzy Kruszewski, Karina Leszczyńska i Jakub Miciałkiewicz (opiekunowie: dr inż. arch. Małgorzata Denis i mgr inż. Wioleta Krupowicz);

- projekt nr 2 – Monika Cygan, Natalia Krawczyńska, Dominik Szymański i Jakub Zaprzalka (opiekunowie: dr inż. arch. Wojciech Bartoszczuk i dr inż. Anna Bielska);

- projekt nr 3 – Patryk Kakozwa, Kamil Olędzki, Jan Pajkowski i Kacper Rzekowski (opiekunowie: mgr inż. Andrzej Borkowski i mgr inż. Agnieszka Kardaś);

- projekt nr 4 – Paweł Kowalczyk, Łukasz Łysakowski i Paweł Skrodzki (opiekunowie: dr Józef Dobija i mgr inż. Maciej Delnicki).

Uczestnicy spotkania mieli możliwość wyboru najlepszego z powyższych projektów i w wyniku głosowania za najbardziej interesującą uznano koncepcję zespołu nr 4. Jej twórcy zaproponowali realizację ośrodka kulturowo-usługowego wkomponowanego w tereny zieleni pełniące funkcję rekreacyjno-wypoczynkową. Zaprojektowane budynki, połączone szklanym łącznikiem, miałyby mieścić muzeum poświęcone królowi Janowi III Sobieskiemu, jak również sale konferencyjne i wystawowe oraz lokale usługowe. W celu podniesienia atrakcyjności tej przestrzeni licealiści zaproponowali zmianę biegu Potoku Służewieckiego, który miałby przepływać

Twórcy nagrodzonego projektu

przez środek obszaru. Główne wejście do zaprojektowanego kompleksu znajdowałoby się od strony reprezentacyjnego, półokrągłego placu, z którego wychodzi oś widokowa pałacu wilanowskiego z elementami wodnymi nawiązującymi do historycznego, obecnie zniszczonego kanału.

Pozostałe zaprezentowane koncepcje zakładały m.in. stworzenie nowoczesnej przestrzeni zawierającej plac przed ratuszem, zieleń i obiekt kultury (projekt nr 1), podkreślenie Osi Królewskiej założenia pałacowo-parkowego w Wilanowie oraz utworzenie reprezentacyjnego placu u zbiegu al. Wilanowskiej i ul. Przyczółkowej (projekt nr 2) oraz zapewnienie mieszkańcom nowych, atrakcyjnych form aktywności, podkreślenie historycznej osi kompozycyjnej i istniejących obiektów administracyjnych (projekt nr 3).

Ludwik Rakowski, burmistrz Dzielnicy Wilanów, zaznaczył, że efekty projektu będą bardzo istotną pomocą na etapie przygotowywania miejscowego planu zagospodarowania przedpola pałacu. – Moment realizacji przedsięwzięcia jest wprost idealny. Dokładnie trzy dni temu dostaliśmy wstępny projekt tego planu z biura architektury i dzięki tej konferencji będziemy mogli przekazać do niego sporo cennych uwag – stwierdził.

Prof. Alina Maciejewska, dziekan Wydziału Geodezji i Kartografii PW i kierownik projektu, przyznała natomiast, że efekty przeszły jej najsmielsze oczekiwania. – Uczniowie liceum zrobili znakomite projekty i dzięki współpracy z kadrami Politechniki już kreuje się grupa zaangażowana w architekturę przestrzeni – mówiła i dodała, że w zakresie gospodarowania przestrzenią jest jeszcze wiele do zrobienia, a co za tym idzie – specjaliści kształceni na kierunku gospodarka przestrzenna są niezwykle potrzebni.

Zgromadzeni w sali konferencyjnej Urzędu Dzielnicy Wilanów, w dużej części uczniowie warszawskiego liceum, mogli ponadto wysłuchać prezentacji m.in. o roli geodezji i systemów informacji przestrzennej w kreowaniu przestrzeni czy znaczeniu gleb w opracowaniu dokumentów planistycznych. Pracownicy WGiK PW wielokrotnie wyrażali nadzieję, że wiedza z zakresu urbanistyki, architektury, geodezji i kartografii przyswojona przez uczniów w ramach projektu zaowocuje rozbudzeniem zainteresowań w tych kierunkach i spotkaniem uczestników przedsięwzięcia w salach wykładowych Politechniki.

Damian Czekaj

W opracowaniu wykorzystano materiały udostępnione przez organizatorów konferencji

Fot. Wioleta Krupowicz (WGiK PW)